rase mitteoskuslikult koostatud projekti saab majaomanik tihti küll odavamalt, kuid seejuures nõuab hoone oma ehitamiskuludes suuremaid väljaminekuid. Vastavalt eriteadlaselt omandatud projekti hinnavahe tasub tegeliku ehituse juures end mitmekordselt.

Ratsionaalse ehitamise põhimõttel tuleb heaks kiita eeskujulike ühiselamute ehitamist. Selle propageerimiseks ja elustamiseks on Vabariigi Valitsus otsustanud anda laene, mis soodustab suuremate ühiselamute ehitamist ja mis linnade välisilme tõstmiseks tõhusalt kaasa aitab. Ühiselamute ehitamist põhjendab ka asjaolu, et ühe-perekonna elamu ehitamine tuleb kulukam mitmekordses ühiselamus ehitatud samasuurest korterist juba seetõttu, et viimasel on teistega ühine alusmüür ja katus. Teiseks tuleb arvesse suur küttekulude kokkuhoid. Üheperekonna-elumajas on tavaliselt peaaegu kõik ruumid piiratud 2—3 välisseinaga, samuti on välistemperatuuriga ühenduses põrand ja lagi. Mitmekordsetel ühiselamutel on need aga korterite vahelised ja seega sooja kadu minimaalne.

Edasi tuleb arvesse krundi hind. Ühiselamutes jaguneb krundi hind üksikute korterite peale ja seega tuleb igal korteriomanikul kanda ainult osa krundi hinnast. Peale selle on ühiselamus aed kõigile majaelanikele ühiselt kasutada.

Kuid eriti oluliselt tähtis selle juures on nende majanduslike kulude kokkuhoid, mis saavutatakse vähemale maa-alale suurema arvu korteritega ühiselamute ehitamisel tänavatevõrgu korrashoiu kuludes. Juba praegu on kasvanud Tartu tänavate võrk niivõrd suureks, et omavalitsusel on tõsiseid raskusi nende korrastamisel, veel vähem aga on võimalusi juurdetekkivate äärelinnade uutele tänavatele katete, valgustuse ja vesivarustuse ehitamiseks. Ka teised Euroopa riigid suunavad ehitustegevust kesklinna. Nii anti 1935. a. Briti parlamendi poolt välja uus seadus äärelinnade hoonestamise kitsendamiseks. Samuti on Saksamaal leitud, et ratsionaalsema ehitustegevuse arendamiseks tuleb propageerida ühiselamute ehitamist.

Lõpetades käesolevat lühikest ülevaadet jääb loota, et praegust ehitustegevust tõhusalt suunab ja raamib uus hiljuti avaldatud ehitusseadus ja et sellega terveneb veelgi meie ehitustegevus nii ratsionaalse ehitamise kui ka linnade välisilme kultuuristumise mõttes.

Tartu VI, lk. 132